

Informatīvais ziņojums

“Par 2018.gada 22.janvāra *Euro* grupas un 2018.gada 23.janvāra Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmēs izskatāmajiem jautājumiem”

Š.g. 22. un 23.janvārī Briselē notiks *Euro* grupas un Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes (ECOFIN) sanāksme.

Euro grupā plānots pārrunāt aktuālākos ekonomikas un finanšu jautājumus. Tiek plānots pārrunāt Grieķijas esošo situāciju, Portugāles pēc-programmas uzraudzību, SVF IV panta konsultācijas ar euro zonu, 2018.gada euro zonas rekomendācijas, EMU padziļināšanas jautājumus kā rezultātu pēc decembra *Euro* samita, apstiprināt jauno *Euro* grupas darba grupas vadītāju un noslēgumā uzklaut jaunā Austrijas finanšu ministra jaunās valdības prioritātes.

ECOFIN plānots diskutēt par EMU padziļināšanu, (iesp.) PVN pakotni, Bulgārijas Prezidentūras darba programmu I pusgadam, Eiropas semestri 2018 un noslēgumā apmainīties ar viedokļiem par Rīcības plānu, lai novērstu ienākumus nenesošo aizdevumu problēmu Eiropā.

Izvērstāka informācija par *Euro* grupā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Grieķija – esošā situācija

Sanāksmē plānots informēt par Trešās ekonomikas stabilizācijas programmas Grieķijai (turpmāk - programma) pašreizējo situāciju un diskutēt par programmas trešo pārskatu, kā arī par Grieķijas ieviestajiem pasākumiem.

Grieķijai pēc otrā pārskata noslēgšanas pārskata periodā bija jāievieš vairāk nekā 100 pasākumi. 2017.gada beigās ekspertu līmenī tika panākta vienošanās par programmas trešo pārskatu. Grieķijas parlaments 2018.gada 15.janvārī pieņēma Omnibusa likumu, ko Eiropas institūcijas¹ vēl izskata. Ja institūcijas atbalstīs šo likumu, tad lielākā daļa pasākumu būs ieviesti. Grieķijas valdības mērķis ir līdz sanāksmei izpildīt visus neieviestos prioritāros pasākumus (*outstanding prior actions*). Līdz ar to paredzams, ka lems par programmas trešā pārskata noslēgšanu un nākamā maksājuma izmaksāšanu Grieķijai.

Deklasificēts saskaņā ar FM 07.04.2020.vēstuli Nr.13.7-13/12/1794 (reģ. Nr.SAN-64)

¹ Eiropas Komisija, Eiropas Centrālā banka un Eiropas Stabilitātes mehānisms
DEKL_FMzino_220118.doc

Programmas nākamā (ceturtā) pārskata noslēgšanai tiek noteikti vairāk kā 80 galvenie ieviešamie pasākumi.

Vispārīga informācija:

- Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) programma ilgs līdz 2018.gada 20.augustam un kopumā Grieķija programmas ietvaros ir saņēmusi 40,2 mljrd. *euro* no pieejamiem 86 mljrd. *euro*.
- Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2017.gada 20.jūlijā principiāli apstiprināja piesardzības aizdevuma programmu Grieķijai, ar pieejamu 1,3 mljrd. SDR (aptuveni 1,6 mljrd. *euro*) aizdevumu Grieķijai. Aizdevums būs pieejams, kad Eiropas partneri sniegs specifiskas un ticamas garantijas par pasākumiem, lai atjaunotu Grieķijas parāda ilgtspēju. SVF programma ilgs līdz 2018.gada 31.augustam.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvijas nostāja² ir, ka netiek atbalstīti nekādi parāda restrukturizēšanas risinājumi (ne parāda norakstīšana, ne iespējamā budžeta primārās bilances mērķu pārskatīšana, kas, iespējams, var ietekmēt Grieķijas valsts parādu un tā restrukturizācijas pasākumu apjomu), kas radītu nepieciešamību Latvijai rezervēt no valsts budžeta jaunus finanšu līdzekļus iemaksai ESM.

Portugāle – pēc-programmas uzraudzība

Euro grupas sanāksmē plānots ziņot par galvenajiem 7.pēc-programmas uzraudzības misijas rezultātiem. 7.pēc-programmas uzraudzības misija norisinājās no 2017.gada 28.novembra līdz 6.decembrim. Salīdzinot ar 6.pēc-programmas uzraudzības misiju, īstermiņa ekonomiskā un finansiālā situācija Portugālē turpina uzlaboties.

Lai turpinātu uzlabot ekonomikas izturību un vidēja termiņa izaugsmes perspektīvas, ir svarīgi arī turpmāk nostiprināt reformu tempu, īstenojot izaugsmi veicinošas reformas un ilgturīgu fiskālo konsolidāciju.

Ekonomikas izaugsme un nodarbinātības līmeņa pieaugums arī turpmāk nodrošinās IKP stabilu pieaugumu. Starp ekonomiskās izaugsmes veicinošajiem faktoriem tiek uzskaitīti arī tādi kā investīciju, eksporta un privātā patēriņa pieaugums. Atbilstoši Eiropas Komisijas rudens prognozēm IKP pieaugums 2017.gadā sastādīs 2,7%, 2018.gadā 2,1% un 2019.gadā 1,8%.

Līdz 2017.gada oktobrim nodarbinātība pieauga pat ātrāk nekā IKP līmenis, jo īpaši tūrisma, būvniecības un ražošanas nozarēs. Vienlaikus, jāatzīmē, ka kopējais darba

² Spēkā ir 2015.gada 17.augusta Ministru kabineta sēdē apstiprinātā nacionālā pozīcija Nr.1 "Par nepieciešamajiem pasākumiem, kas jāveic Grieķijai, lai stabilizētu situāciju, un nepieciešamajiem lēmumiem Grieķijas makroekonomiskās korekcijas programmas noslēgšanai".

samaksas pieaugums joprojām bija neliels, jo lielākais darba vietu pieaugums bija novērojams nozarēs ar zemu prasmju līmeni, kur atalgojums ir mazāks par vidējā algu.

Eiropas Komisijas rudens prognozes paredz nominālo deficītu 2017.gadā 1,4% no IKP, kas ir mazāks, nekā tas tika prognozēts tās pavasara prognozēs – 1,8% no IKP. 2018.gadā Eiropas Komisija prognozē, ka nominālais deficīts saglabāsies 1,4% no IKP apmērā, savukārt Budžeta plāns 2018.gadā paredz nominālo deficītu 1,0% no IKP apmērā. 0,4% atšķirība starp Eiropas Komisijas un Portugāles valdības prognozēm rodas dēļ tā, ka Eiropas Komisija paredz par 0,1% no IKP zemākus netiešo nodokļu ieņēmumus un par 0,3% no IKP lielākus izdevumus darbinieku atalgojumam un sociāliem transfertiem.

Ir jāvērtē uzmanība, ka viens no lielākajiem izaicinājumiem Portugālei paliek augsts parāda pret IKP rādītāja līmenis. Turpmākas fiskālās strukturālās reformas ir nepieciešamas parāda līmeņa stabilam kritumam. Saskaņā ar Budžeta plānu 2018.gadam un Eiropas Komisijas rudens prognozēm tiek plānots, ka parāda attiecība pret IKP samazināsies vidēji par 3 procentpunktiem 2017. gadā un 2018. gadā. Eiropas Komisija prognozē, ka Portugāles bruto valsts parāda attiecība pret IKP 2017.gadā samazināsies līdz 126,4% no IKP, 2018.gadā līdz 124,1% no IKP un 2019.gadā līdz 121,1% no IKP.

Līdzīgi secinājumiem no 6.pēcprogrammas uzraudzības misijas, banku sektors turpina uzrādīt lēnu, bet stabilu atlabšanu, ko var novērot uzlabotajos kapitāla rādītājos, kuri liecina par pieaugošām kapitāla investīcijām un samazinātiem aizdevuma līmeņiem. Arī turpmāk ir nepieciešams stiprināt banku sektora atlabšanu, aizdevējiem veicinot peļņas iespējas, izmantojot zemu procentu izmaksas un banku digitālās iespējas.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) IV panta ziņojumu par euro zonu

Euro grupas sanāksmē tiks sniegta informācija par SVF misijas vizītes galvenajiem secinājumiem. Vizīte notika no 2017.gada 6. līdz 20.decembrim, tās ietvaros SVF pārstāvji tikās ar atbildīgo ES institūciju pārstāvjiem Luksemburgā, Londonā, Briselē, Parīzē un Frankfurtē. Balstoties uz šīs vizītes diskusijām un secinājumiem tiks sagatavots ikgadējais euro zonas IV panta konsultāciju ziņojums, ko SVF Valde plāno izskatīt šī gada jūlijā. Ziņojums pēc tam tiks publicēts SVF mājas lapā.

Šajā kārtējā IV panta konsultāciju ziņojumā euro zonai SVF varētu akcentēt tādas jautājumus kā: fiskālā politika un pārvaldība; strukturālo reformu īstenošana; ienākumus nenesošo aizdevumu līmeņu mazināšana; reformu īstenošana

Ekonomiskās un monetārās savienības (EMU) stiprināšanai; *Brexit* ekonomiskā ietekme u.c. jautājumi.

SVF plāno paaugstināt *euro* zonas IKP izaugsmes prognozes, SVF prognozē 2,2% izaugsmi šogad un 1,9% izaugsmi 2019.gadā. SVF pārstāvji uzsver, ka pašreizēja *euro* zonas ekonomikas atkopšanās ir piemērots brīdis reformu veikšanai. Attiecībā uz fiskālo politiku, SVF norāda, ka valstīm ar augstiem valdību parādu līmeņiem būtu jāizmanto šī ekonomikas augšupeja, lai palielinātu fiskālās rezerves. Ir nepieciešams straujāks progress strukturālo reformu īstenošanā, lai palielinātu ekonomikas izaugsmes potenciālu. Lai gan līdz šim ir panākts zināms progress, nepieciešami papildu pasākumi ienākumus nenesošo aizdevumu līmeņu mazināšanā. Šī gada IV panta konsultāciju ziņojumā uzmanība tiks pievērsta arī jautājumiem par reformām Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) stiprināšanai un *Brexit* ietekmi.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

2018.gada *euro* zonas rekomendācijas

2017.gada nogalē Eiropas Komisija nāca klajā ar rekomendācijām *euro* zonai kopumā un ieskicēja piecus galvenos punktus ar mērķi fokusēt diskusiju kopīgiem izaicinājumiem un mērķu sasniegšanai:

1. Ekonomikas izaugsme, veicinot tādu politiku, kas atbalsta ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un uzlabo ekonomikas noturību, līdzsvaru un konverģenci (piemēram, veicinot Vienotā tirgus izveides pabeigšanu, īpaši pakalpojumu jomā, visām dalībvalstīm nosakot prioritātes tādās strukturālajās reformās, kas palielina produktivitāti un izaugsmes perspektīvas);
2. Fiskālais līdzsvars, lai noteiktu šo piemēroto līdzsvaru starp publisko finanšu ilgtspējas nodrošināšanu un ekonomikas atveseļošanās atbalstu caur investīciju, publisko finanšu kombinēšanas un cīņas pret agresīvu nodokļu plānošanas aspektiem;
3. Reformas nodarbinātības veicināšanai, veicinot kvalitatīvu darba vietu radīšanu, vienlīdzīgas iespējas darba tirgū, godīgus darba vides nosacījumus un atbalstot sociālo aizsardzību un iekļaušanu;
4. Banku savienības izveides pabeigšana, turpinot darbu pie risku mazināšanas un dalīšanas pasākumiem, kā arī pasākumu īstenošana ienākumus nenesošo aizdevumu apjoma samazināšanas jūtamai paātrināšanai;
5. Strauja progresa panākšana Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) izveides pabeigšanai.

Nākamās dienas ECOFIN sanāksmes laikā plāno pieņemt piedāvātās rekomendācijas, lai tās ņemtu par pamatu arī sagatavojot šī gada *euro* zonas dalībvalstu Stabilitātes programmas un Nacionālās reformu programmas.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija kopumā atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumus ES Padomes rekomendācijām *euro* zonai.

Latvijai ir svarīgi, lai tiktu nodrošināta ilgtspējīga ekonomikas izaugsme **un uzskata**, ka ekonomiski stipra un pret ekonomiskajiem šokiem noturīga EMU ir visu dalībvalstu interesēs.

Latvija uzskata, ka ES dalībvalstīm ir jānodrošina pilnīga atbilstība Stabilitātes un izaugsmes pakta nosacījumiem, veicot nepieciešamos pasākumus un turpinot īstenot strukturālās reformas.

Latvija atbalsta Banku savienības izveides pabeigšanu, nodrošinot pietiekamu progresu kredītiestāžu sektora risku mazināšanā un dalīšanā.

EMU – decembra Euro samita rezultāti

Sanāksmes laikā tiek plānots informēt finanšu ministrus par notikušās 2017.gada 15.decembra *Euro* samita sanāksmes³ rezultātiem. Sanāksmes laikā valdību vadītāji diskutēja par EMU padziļināšanas un Banku savienības stiprināšanas jautājumiem, sasniedzamajiem rezultātiem un turpmāko praktisko rīcību. Pēc *Euro* samita līderu sanāksmes tika secināts, ka šobrīd ir labvēlīgs ekonomiskais stāvoklis, ko vajadzētu izmantot vērtējot un ieviešot nepieciešamās plānotās izmaiņas. Divus no sešiem EMU padziļināšanas pakotnes elementiem var virzīt tūlītējām diskusijām Eiropas Savienības Padomē, proti, ir nepieciešams pabeigt Banku savienības izveidi, pieturoties uzlabotai ceļa kartei, un rast risinājumus attiecībā uz Vienotā noregulējuma fonda fiskālā atbalsta mehānisma izveidi Eiropas Stabilitātes mehānisma ietvaros. Valstu vadītāji pie EMU padziļināšanas jautājumu plāno vēl atgriezties šī gada laikā - martā paredzēta *Euro* samita organizēšana *euro* zonas dalībvalstu lokā. Tiks vērtēts panāktais progress un dodot tālākas norādes, lai turpinātu darbu arī pie pārējiem EMU padziļināšanas pakotnes jautājumiem.

Vērtējot jauno EMU pakotni, varētu izdalīt jautājumu jomas divās daļās:

- 1) tie, par kuriem varētu būt vienota izpratne un par kuriem lēmumus varētu pieņemt jau 2018.gadā:

- (a) Vienotā noregulējuma fonda fiskālā atbalsta mehānisma izveide;

³ Tā tika balstīta uz Eiropas Komisija 2017.gada 6.decembrī klajā nākušo priekšlikumu kopumu turpmākai EMU padziļināšanai

- (b) Eiropas Monetārā fonda izveide;
 - (c) Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmas pakāpeniska ieviešana, paralēli mazinot riskus Banku savienībā.
- 2) tie, par kuriem nav vienota izpratne, bet kuri tāpēc nav mazāk aktuāli:
- (a) esošie sarežģītie fiskālie likumi (to potenciāla pārskatīšana/vienkāršošana) un ieviešanas uzraudzība, tai skaitā Eiropas Komisijas lomas pārskatīšana;
 - (b) priekšlikums pastiprināt tirgus disciplīnu - valsts parāda restrukturizācijas ietvara stiprināšana;
 - (c) fiskālā kapacitāte investīciju veicināšanai/strukturālo reformu īstenošanas atbalstam, kā arī ekonomikas stabilizēšanai krīžu gadījumos;
 - (d) *Euro* zonas finanšu ministrs.

Latvijas nostāja *Euro* grupā⁴

- ***Vispārīgā nostāja***

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju un atbalsta turpmāku praktisku pasākumu veikšanu atbilstoši 2016.gada Eiropas Savienības Padomes apstiprinātajai ceļa kartei, kas veicinātu Banku Savienības izveides pabeigšanu

Latvijas ģeopolitiskajās interesēs ir piederēt ekonomiski stiprai un politiski stabilai Eiropas Savienībai, līdz ar to atbalstāmi ir tādi priekšlikumi, kas stiprina EMU. Šis ir vispārējais kritērijs, pret kuru tiek vērtēti daudzi un dažādie EMU uzlabošanas priekšlikumi.

Latvijas interesēs ir atbalstīt tādas EMU reformas, kas uzlabotu *euro* zonas konkurētspēju un noturību pret ekonomiskajiem šokiem.

Latvijas pozīcija, vērtējot Eiropas Komisijas priekšlikumus par EMU padziļināšanu, tajā skaitā piedāvātos jaunus instrumentus, ir atvērta un nenoliedzoša. Svarīgi ir saprast šo instrumentu detaļas un savstarpējo mijiedarbību, tai skaitā ar citiem jau esošajiem instrumentiem, tomēr detalizēti priekšlikumi vēl netiek diskutēti un iztrūkst padziļināta instrumentu analīze.

Latvija kopumā atbalsta Eiropas Komisijas paziņojumu “Par Banku savienības izveides pabeigšanu”, kas paredz Banku savienības izveides pabeigšanu, nodrošinot pietiekamu progresu kredītiestāžu sektora risku mazināšanā un dalīšanā.

- ***Nostāja par EMU pakotnes tālāko procesu***

⁴ Deta lizēta nacionālā pozīcija par EMU pakotni ir izstrādē s tādijā un šobrīd spēkā ir nacionālā pozīcija Nr.3 “Par Ekonomiskās un monetārās savienības pilnveidi”, kas apstiprināta 2015.gada 8.decembra Ministru kabineta sēdē un 2015.gada 16.decembra Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdē; kā arī spēkā ir 2017.gada 6.decembra Ministru kabineta sēdē apstiprinātā nacionālā pozīcija Nr.1 “Par Ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanas aspektiem – diskusija *Euro* grupā un *Euro* Samitā”

Latvija atbalsta, ka *Euro* grupa un ECOFIN turpinātu strādāt pie EMU padziļināšanas jautājumiem, vienlaikus norāda uz nepieciešamību rast praktiskus risinājumus, lai *neeuro* zonas valstis varētu piedalīties diskusijā par jautājumiem, kas ir būtiski visām ES dalībvalstīm

Latvija atbalsta Banku savienības izveides pabeigšanu un to, ka 2016.gada apstiprinātās ceļa kartes paplašināšana, ieviešot sasaisti starp risku dalīšanas un risku mazināšanas pasākumiem, varētu būt labs veids kā panākt progresu, sasaistot risku mazināšanu un risku dalīšanu ievērojot pareizu risinājumu secību.

Attiecībā uz noteikumu un diskrecionāro lēmumu optimālo proporciju **Latvija dod priekšroku** ekonomikas un fiskālās politikas koordinācijas balstīšanai tiesību normās (SIP), nevis ar vienkāršošanas argumentu samazināt normu apjomu un to aizstāt ar Eiropas Komisijas individuāliem lēmumiem. Tas ir izskaidrojams ar pastāvošo augsto risku, ka šādi individuālie lēmumi tiktu atšķirīgi pieņemti atkarībā no tā, vai tas attiecas uz lielu vai mazu valsti.

Kopumā, neskatoties uz to, ka ļoti daudzos jautājumos nav dalībvalstu viedokļu vienprātības, **Latvija uzskata**, ka ir jāturpina darbs pie ceļa kartes EMU integrācijai izstrādes, lai veicinātu optimālo procesa virzību, t.sk. pieņemot nepieciešamos lēmumus Banku savienības izveidei 2018.gadā.

Euro grupas darba grupas vadītāja apstiprināšana

Tā kā esošā *Euro* grupas darba grupas (EWG) vadītāja Tomasa Vīzera (*Thomas Wieser*) pilnvaru termiņš tuvojas beigām, kas ir 2018.gada 31.janvāris, tāpēc tiek plānots, ka sanāksmes laikā notiks jaunā EWG vadītāja apstiprināšana.

EWG ir kā sagatavošanas struktūra *Euro* grupai un tās prezidentam, lai sagatavotu ministru diskusijas. EWG sastāv no Ekonomikas un finanšu komitejas (EFC) *euro* zonas dalībvalstu, Eiropas Komisijas un Eiropas Centrālās bankas locekļiem. EWG parasti tiekas reizi mēnesī pirms kārtējām *Euro* grupas sanāksmēm. EWG vadītāju ievēl tās locekļi uz 2 gadu periodu, kuru var pagarināt. Attiecīgi kopš 2012.gada janvāra EWG vadītājs bija Tomass Vīzers, kas arī pildīja EFC vadītāja funkcijas.

2017.gada 15.decembra EWG sanāksmes laikā tika izvēlēts Hans Vijlbrīfs (*Hans Vijlbrief*) Nīderlandes EWG loceklis kā nākamais kandidāts un viņa kandidatūru šajā *Euro* grupā arī apstiprinās un savus pienākumus jaunais EWG vadītājs sāks pildīt sākot no 2018.gada 1.februāra.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvijai atbalsta jaunā vadītāja apstiprināšanu.

Dažādi

Jaunais Austrijas finanšu ministrs Hartvigs Logers (*Hartwig Löger*) prezentēs jaunās valdības prioritātes, kā tas ir ierasts darīt jaunai valdībai uzsākot darbu.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvijai pieņem zināšanai pausto informāciju.

Informācija par ECOFIN plānotajiem jautājumiem:

EMU padziļināšana – politiskās debates

Turpinot Euro grupas laikā apspriesto, šo jautājumu plānots vērtēt arī ECOFIN sanāksmes laikā ar mērķi ministriem politiski diskutēt par EMU pakotnes elementu izstrādes tālāko procesu.

Bulgārijas Prezidentūra sagaida vadlīnijas no ministriem par dažādajiem pakotnes elementiem, par labāko secību darbam ar katru konkrēto priekšlikumu, darba metodi (kā arī formāts ES19 vai ES27) un kāds būs tālāko darbu sadalījums pēc piederības.

Sīkāku informāciju skatīt Euro grupas sadaļā pie EMU jautājuma.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Nostāju skatīt Euro grupas sadaļā pie EMU jautājuma.

Dažādi – aktuālie tiesību aktu priekšlikumi – Prezidentūras informācija

Prezidentūra informēs par aktuālākajiem tiesību aktu priekšlikumiem finanšu pakalpojumu jomā.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Dažādi – (iesp.) PVN pakotne (vienkāršošanas pasākumi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, PVN likmju vienkāršošana) – Eiropas Komisijas informācija

Eiropas Komisija informēs par tiesību akta priekšlikumiem PVN jomā attiecībā uz vienkāršošanas pasākumiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un PVN likmēm.

Eiropas Komisija 2016.gada 7.aprīļa rīcības plānā PVN jomā noteica virzību attiecībā uz vienotas Eiropas Savienības (ES) PVN zonas izveidi, proti, uz tādu PVN zonu, kas veicinās taisnīgāku vienoto tirgu, izaugsmi, ieguldījumus un konkurētspēju, darbavietu izveidi. Vienlaikus tika iezīmēts, kādi pakāpeniski soļi ir

DEKL_FMzino_220118.doc

veicami ceļā uz vienotu ES PVN zonu, t.sk. ilgtermiņa vadlīnijas attiecībā uz galīgo PVN sistēmas ieviešanu ES.

Galvenie PVN rīcības plāna virzieni:

- pašreizējā pagaidu režīma PVN uzlikšanai tirdzniecībā starp dalībvalstīm aizstāšana ar galīgu PVN režīmu;
- īstermiņa vienkāršošanas pasākumi pašreizējās PVN sistēmas uzlabošanai;
- PVN likmju regulējuma atjaunināšana;
- PVN noteikumu vienkāršošana e-komercijas jomā;
- MVU atbalstīšana.

Minētā PVN rīcības plāna ietvaros Eiropas Komisija plāno nākt klajā ar priekšlikumu, kas iekļaus visaptverošus vienkāršošanas pasākumus, kas paredzēti MVU un ar ko paredzēts atbalstīt MVU izaugsmi un atvieglot to iespējas nodarboties ar pārrobežu darījumiem.

Tāpat Eiropas Komisija plāno modernizēt PVN likmju regulējumu un turpmāk dalībvalstīm atvēlēt lielāku rīcības brīvību šajā jomā. Eiropas Komisijas priekšlikuma ietvaros plānots saglabāt minimālo standartlikmi 15% apmērā un, balstoties uz dalībvalstu sniegto informāciju, regulāri pārskatīt PVN likmju politiku.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto Eiropas Komisijas informāciju.

Latvija kopumā pozitīvi vērtē Eiropas Komisijas aktivitātes, ar kurām tiek realizēts rīcības plāns PVN jomā - Ceļā uz vienotu ES PVN zonu - un **atbalsta pasākumus**, kas vērsti uz administratīvā sloga samazināšanu MVU.

Latvija atbalsta PVN likmju regulējuma pārskatīšanu, bet ir piesardzīga attiecībā uz PVN samazināto likmju politikas harmonizācijas mazināšanu.

Bulgārijas prezidentūras darba programmas prezentēšana – viedokļu apmaiņa

Sanāksmes laikā Bulgārijas prezidentūra informēs par darba programmu 2018.gada pirmajam pusgadam. Bulgārijas prezidentūras galvenās vispārīgās prioritātes ir:

- Eiropas nākotne un jaunieši,
- Rietumbalkāni,
- drošība un stabilitāte, kā arī
- digitālā ekonomika.

Savukārt, ECOFIN Padomes darba kārtībā galvenie jautājumi Bulgārijas prezidentūras laikā būs sekojoši:

- Finanšu savienības izveidošana Ekonomikas Monetārās savienības izveides pabeigšanas (EMU) kontekstā – risku mazināšana banku sektorā un Banku savienības izveides pabeigšana;
- Investīciju veicināšana, ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes nodrošināšana un godīgas konkurences nodrošināšana Vienotajā tirgū, izmantojot taisnīgu un efektīvu uzņēmumu aplikšanu ar nodokļiem, tajā pašā laikā novēršot agresīvu nodokļu plānošanu un uzlabojot caurskatāmību nodokļu jomā.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai Bulgārijas prezidentūras darba programmu.

Eiropas semestris 2018 – Padomes secinājumu un rekomendāciju apstiprināšana

2018.gada 23.janvāra sanāsmē plānots apstiprināt secinājumus par 2018.gada Eiropas semestri: makroekonomiskās un fiskālās vadlīnijas un ES Padomes rekomendācijas par *euro* zonas ekonomikas politiku. ECOFIN Padomes secinājumi par 2018.gada Eiropas semestri ir sagatavoti, balstoties uz Eiropas Komisijas 2017.gada 22.novembrī publicēto 2018.gada Izaugsmes ziņojumu (*Annual Growth Survey 2018*) un 2018.gada Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojumu (*Alert Mechanism Report 2018*).

- *2018.gada Izaugsmes ziņojums*

Ziņojumā ir apskatīta ekonomikas un sociālā situācija ES dalībvalstīs kopumā un izklāstītas svarīgākās ekonomikas un sociālās prioritātes, kurām nākamajos mēnešos būs jāpievērš ES un dalībvalstu galvenā uzmanība. Ziņojumā norādīts, ka Eiropas ekonomika kļūst stiprāka: turpinās izaugsme, samazinās bezdarbs, atjaunojas investīciju pieaugums un uzlabojas ES dalībvalstu publisko finanšu stāvoklis. Tāpēc būtu nepieciešams izmantot esošo labvēlīgo situāciju turpmākās ekonomikas un sociālās konverģences pastiprināšanai. Nepieciešams turpināt uzsākto reformu īstenošanu, lai padarītu Eiropas ekonomiku vēl stabilāku, iekļaujošāku, produktīvāku un noturīgāku. Ziņojumā uzsvērts, ka iepriekš noteiktās prioritātes joprojām ir aktuālas – investīciju veicināšana, strukturālo reformu turpināšana un atbildīgās fiskālās politikas īstenošana.

ECOFIN Padomes secinājumos kopumā izteikts atbalsts Eiropas Komisijas 2018.gada Izaugsmes ziņojumam. ECOFIN Padome piekrīt 2018.gada Izaugsmes ziņojumā identificētajām prioritātēm un ES ekonomikas stāvokļa analīzei. ECOFIN Padome uzsver, ka strukturālo reformu īstenošanas temps ir atšķirīgs dažādās ES dalībvalstīs, tāpēc mudina ES dalībvalstis izmantot šobrīd esošo labvēlīgo stāvokli, lai pastiprinātu strukturālo reformu ieviešanu. Tāpat ECOFIN Padomes secinājumos uzsvērts, ka ir jāturpina ES Vienotā tirgus, Kapitāla tirgu savienības, Ekonomikas un monetārās savienības uzlabošana, kā arī strukturālo reformu īstenošana produktu

un darba tirgus jomā, kā arī valsts pārvaldē ar mērķi stiprināt ES dalībvalstu izaugsmes potenciālu un veicināt produktivitāti.

- *Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojums 2018*

Eiropas Komisija 2017. gada 22. novembrī publicēja *Alert Mechanism Report* (Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojums - AMR), tādējādi uzsākot jaunu *Macroeconomic Imbalances Procedure* (makroekonomikas nesabalansētības procedūras) ciklu. AMR tiek publicēts jau septīto gadu. AMR mērķis ir identificēt makroekonomikas nesabalansētības, kuras apdraud ES ekonomikas stabilitāti un izaugsmi. Ziņojumā apkopotā analīze tiek veikta balstoties kā uz fundamentālu ekonomikas datu analīzi un pastāvošo risku savlaicīgu apzināšanu, tā arī uz tehnisku analīzi, kura tiek veikta pamatojoties uz speciāli veidotu statistikas datu kopu – 14 pamata statistikas rādītājiem, un 28 papildinošiem rādītājiem. Ziņojuma ietvaros statistikas dati tiek lietoti ar divu gadu nobīdi, proti, AMR 2018.gada ziņojums balstīts uz 2016.gada datiem. Ziņojums aptver visas ES valstis, izņemot Grieķiju, kura tiek aplūkota atsevišķi finanšu palīdzības programmas kontekstā.

Pamatojoties uz 2018.gada AMR rezultātiem un ekonomiskās situācijas izvērtējumu Makroekonomikās nesabalansētības procedūras ietvaros tiks padziļināti vērtētas 12 dalībvalstis (iepriekšējā gadā tika vērtētas – 13 valstis). Padziļināta procedūra 2018.gada ziņojuma ietvaros tiks uzsākta: Bulgārijai, Horvātijai, Kiprai, Francijai, Vācijai, Īrijai, Itālijai, Nīderlandei, Portugālei, Slovēnijai, Spānijai un Zviedrijai.

Iepriekšējā gada AMR ziņojuma ietvaros Latvijai makroekonomiskā nesabalansētība netika konstatēta, līdz ar to arī padziļinātā izpētes procedūra Latvijai netika uzsākta. Atjauninātajā 2018.gada AMR ziņojumā, Latvija pārsniedz četrus pamata statistikas rādītāju robežvērtības - neto starptautisko investīciju bilance (NIIP, % no IKP), 3 gadu vidējās procentu izmaiņas vienības darbaspēka izmaksās, 3 gadu vidējo bezdarba līmeni un mājokļu cenu indeksu (izmaiņas % gada laikā). Neraugoties uz atsevišķu rādītāju neievērošanu Eiropas Komisija norāda, ka Latvijā makroekonomikas nesabalansētības draudi AMR ietvaros nav identificēti.

2018.gada Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojuma ECOFIN Padomes secinājumos tiek uzsvērts, ka ekonomikas izaugsme ES kļūst stabilāka un plašāka, tādējādi ekonomikas nelīdzsvarotības pakāpeniski sākušas mazināties. Ekonomikas izaugsmi negatīvi ietekmējošie riski kļūst arvien vājāki, taču joprojām pastāv un rodas no tiem pašiem avotiem kā iepriekšējos gados. Uzkrātais privāto un valsts parāda atlikums kopumā ES samazinās, taču joprojām paliek augsts, un situācija dažādās ES dalībvalstīs ir nevienmērīga. Situācija banku sektorā ir uzlabojusies vairākās jomās, taču joprojām pastāv problēmas ar kredītportfeļa kvalitāti. Kredītu apjoms ar kavējumu virs 90 dienām (*non-performing loans*) ir augsts. Slikto kredītu īpatsvars Grieķijā un Kiprā pārsniedz 30% no kopējā apjoma, bet Itālijā un Portugālē – 14%, savukārt ap 10% ir Bulgārijā, Īrijā, Horvātijā un Slovēnijā. Vairākās ES dalībvalstīs arvien vairāk redzamas ekonomikas pārkaršanas pazīmes, kuras izpaužas caur

darbaspēka izmaksu un mājokļa cenu kāpumu. Tādējādi, ir nepieciešams turpināt iesāktās reformas, lai palielinātu potenciālo izaugsmi un novērstu nelīdzsvarotību ilgtermiņā.

- *Rekomendāciju projekts euro zonas valstu ekonomikas politikai*

Eiropas Komisija sniedz rekomendācijas euro zonai kopumā un ir ieskicējusi piecus galvenos punktus ar mērķi fokusēt diskusiju kopīgiem izaicinājumiem:

1. Ekonomikas izaugsme, veicinot tādu politiku, kas atbalsta ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un uzlabo ekonomikas noturību, līdzsvaru un konvergenci (piemēram, veicinot Vienotā tirgus izveides pabeigšanu, īpaši pakalpojumu jomā, visām dalībvalstīm nosakot prioritātes tādās strukturālajās reformās, kas palielina produktivitāti un izaugsmes perspektīvas);
2. Fiskālais līdzsvars, lai noteiktu šo piemēroto līdzsvaru starp publisko finanšu ilgtspējas nodrošināšanu un ekonomikas atveseļošanās atbalstu caur investīciju, publisko finanšu kombinēšanas un cīņas pret agresīvu nodokļu plānošanas aspektiem;
3. Reformas nodarbinātības veicināšanai, veicinot kvalitatīvu darba vietu radīšanu, vienlīdzīgas iespējas darba tirgū, godīgus darba vides nosacījumus un atbalstot sociālo aizsardzību un iekļaušanu;
4. Banku savienības izveides pabeigšana, turpinot darbu pie risku mazināšanas un dalīšanas pasākumiem, kā arī pasākumu īstenošana ienākumus nenesošo aizdevumu apjoma samazināšanas jūtamai paātrināšanai;
5. Strauja progresa panākšana Ekonomikas un monetārās savienības izveides pabeigšanai.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē⁵

- *Ikgadējais izaugsmes ziņojums*

Latvija kopumā atbalsta 2018.gada Izaugsmes ziņojumu un ECOFIN Padomes secinājumus par 2018.gada Eiropas semestri: makroekonomiskās un fiskālās vadlīnijas.

- *Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojums 2018*

Latvija atbalsta Padomes secinājumus.

- *Rekomendāciju projekts euro zonas valstu ekonomikas politikai*

Latvija kopumā atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumus ES Padomes rekomendācijām euro zonai.

⁵ Uz 2018.gada 23.janvāra ECOFIN Padomi ir izstrādāta Latvijas nacionālā pozīcija par 2018.gada Eiropas semestri: Padomes secinājumi par Ikgadējo izaugsmes ziņojumu, Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojumu un ES Padomes rekomendācijas Euro zonas ekonomikas politikai, virzot apstiprināšanai uz 2018.gada 22.janvāra MK sēdi.

Latvijai ir svarīgi, lai tiktu nodrošināta ilgtspējīga ekonomikas izaugsme **un uzskata**, ka ekonomiski stipra un pret ekonomiskajiem šokiem noturīga EMU ir visu dalībvalstu interesēs.

Latvija uzskata, ka ES dalībvalstīm ir jānodrošina pilnīga atbilstība Stabilitātes un izaugsmes pakta nosacījumiem, veicot nepieciešamos pasākumus un turpinot īstenot strukturālās reformas.

Latvija atbalsta Banku savienības izveides pabeigšanu, nodrošinot pietiekamu progresu kredītiestāžu sektora risku mazināšanā un dalīšanā.

Rīcības plāns, lai novērstu ienākumus nenesošo aizdevumu problēmu Eiropā – esošā situācija/viedokļu apmaiņa

Eiropas Komisija informēs par paveikto, īstenojot “Rīcības plānu, kā risināt ienākumus nenesošo aizdevumu problēmu Eiropā”, par ko ECOFIN panāca vienošanos 2017.gada 11.jūlijā. Plāns nosaka dažādu politikas darbību kopumu, kuru mērķis ir palīdzēt samazināt ienākumus nenesošo aizdevumu (*non-performing loans*, NPL) īpatsvaru un novērst to turpmāku rašanos. Padome arī vienojās regulāri (pirmo reizi – pēc sešiem mēnešiem) atgriezties pie šā jautājuma, lai novērtētu situācijas attīstību saistībā ar NPL Eiropā, banku sektora pārstrukturēšanu šajā kontekstā un sekundāro tirgu attīstību NPL darījumiem, balstoties uz Eiropas Komisijas veikto situācijas izvērtējumu, novērtēt panākto progresu un koordinēt komunikāciju par NPL Eiropā. Eiropas Komisijas izvērtējums ietver divas galvenās daļas – 1) NPL tendences ES kopumā un atsevišķās dalībvalstīs un 2) pārskats par progresu, īstenojot Rīcības plānu.

Eiropas Banku iestādes dati liecina, ka NPL rādītājam Eiropā ir tendence samazināties (4.2% 2017. gada 3. ceturksnī). Latvijā NPL rādītājs ir zemā līmenī un nav uzskatāms par makroekonomisku problēmu vai šķērslī kreditēšanai.

Eiropas Komisija prezentācijā plāno fokusēties uz izvērtējuma otro daļu, analizējot tādus Rīcības plāna virzienus kā ES tiesību aktos noteikto esošo uzraudzības pilnvaru izskaidrojums nolūkā precizēt to izmantojamību attiecībā uz banku rezervju veidošanas politiku saistībā ar NPL, prudenciālie atbalsta mehānismi, kuri būtu izmantojami potenciāli nepietiekamu rezervju gadījumā, NPL sekundāro tirgu attīstība, valstu aktīvu pārvaldīšanas sabiedrību izveide, nodrošināto kreditoru aizsardzības pastiprināšana un citus virzienus.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju **un uzskata**, ka ir svarīgi īstenot Rīcības plānā paredzētos pasākumus, lai mazinātu ienākumus nenesošo aizdevumu īpatsvaru un novērstu to turpmāku rašanos.

Latvijas delegācija

Delegācijas vadītāja: **Dana Reizniece-Ozola**, finanšu ministre

Delegācijas dalībnieki: **Sanita Pavļuta-Deslandes**, pastāvīgā pārstāve, ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece ES

Jurijs Spiridonovs, finanšu ministres padomnieks

Baiba Bāne, valsts sekretāre

Līga Kļaviņa, valsts sekretāres vietniece finanšu politikas jautājumos (dalība arī *Euro* grupā)

Agnese Timofejeva, Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktora vietniece, Ekonomisko un finanšu lietu nodaļas LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES vadītāja

Jevgēnija Belokurova, Finanšu ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Larijs Martinsons, Finanšu ministrijas nozares padomnieks LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Antra Trenko, Latvijas Bankas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

Sterinoviča
67083837, guna.sterinovica@fm.gov.lv